

Helene Schjerfbeck, Tehdastyöläisiä matkalla työhön, 1921–1922. Riihimäen taidemuseo, Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelma.



Riihimäen taidemuseo  
**2019**



TOIMINTAKERTOMUS

# Riihimäen taidemuseo 2019

Riihimäen taidemuseon kansallisesti merkittävään kokoelmaan kuuluu lähes 2500 taide-  
teosta ja esinettä. Teokset kuuluvat valtaosaltaan Tatjana ja Pentti Wähäjärven lahjoitusko-  
koelmaan, jonka saaminen Riihimäelle mahdollisti taidemuseon perustamisen ja avaami-  
sen yleisölle vuonna 1995. Kokoelma antaa hyvän katsauksen Suomen taiteen 1900-luvun  
alkupuoliskolla vaikuttaneiden keskeisten taiteilijoiden tuotantoon. Kokoelma sisältää  
useampia kymmeniä teoksia kultakin seuraavalta taiteilijalta: **Helene Schjerfbeck, Tyko  
Sallinen, Jalmari Ruokokoski, Eero Nelimarkka, Marcus Collin, Ingrid Ruin, Mikko Oi-  
nonen, Lennart Segerstråle ja Wäinö Aaltonen**. Kokonaisuutta täydentävät **Hugo Back-  
manssonin, Ester Heleniuksen, Juho Rissasen, Ellen Thesleffin ja Verner Thomén** noin  
10–20 teoksen teoskokonaisuudet. Lisäksi kokoelmaan kuuluu mm. venäläisiä ikoneja  
1800-luvulta, aasialaista antiikkiesineistöä sekä muita pienempiä teoskokonaisuuksia. Tai-  
demuseon kokoelmiin kuuluu myös pienempiä taidelahjoituksia ja museon omia taidehan-  
kintoja. Riihimäen taidemuseon kokoelmaa esitellään niin taidemuseon omissa näyttelyissä  
kuin lainaustoiminnan kautta myös muissa taidemuseoissa Suomessa ja ulkomailla.

Yli 20-vuotisen historiansa aikana Riihimäen taidemuseo on saavuttanut asemansa yhtenä  
tärkeänä ja aktiivisena taidemuseona Suomessa. Kävijöitä näyttelyihin ja tapahtumiin saa-  
puu Riihimäeltä, pääkaupunkiseudulta, Hämeestä, Turusta, Tampereelta, Lahdesta sekä  
muualta Suomesta ja ulkomailta. Kävijät ovat kaiken ikäisiä lapsista ikäihmisiin.

Riihimäen taidemuseossa on käytössä työpajahuone ja kävijöitä palvelee Museokauppa  
Helene. Vaihtuvien näyttelyiden lisäksi taidemuseossa on pysyvästi esillä Wähäjärvi-kokoel-  
maan kuuluvia teoksia, mm. Helene Schjerfbeckiltä.

Mikko Carlstedt, Omena-asetelma, 1918.  
Riihimäen taidemuseo, Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelma.



Helene Schjerfbeck, Keskeneräinen omakuva, 1921.  
Riihimäen taidemuseo, Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelma.



# KATSAUS VUOTEEN 2019

Riihimäen taidemuseon toiminnan perustana vuonna 2019 olivat kokoelma-, näyttely- ja yleisötyö muun palvelutoiminnan ohella. Erityisesti keskityttiin kokoelmatyöhön. Keskiössä oli taidemuseon Wähjärvi-kokoelma, erityisesti sen teosten esittely, tutkiminen ja inventointi sekä tämän kokoelman tunnettavuuden lisääminen ja hyödyntäminen osana yleisötyötä.

Riihimäen taidemuseon toiminnassa keskeisinä päämäärinä ovat taidemuseon yleinen kehittäminen, profiloituminen, konseptin vahvistaminen sekä Wähjärvi-kokoelman ja sen tutkimuksen ja tunnettavuuden lisääminen. Keskeisenä on toiminnan kehittäminen saavutettavuuden ja digitaalisuuden lisäämiseksi, muutosvalmius ja museotoimintaan liittyvien kehitysnäkökymien ennakointi.

Kehitystyöhön liittyy mm. uuden ilmeen suunnittelun aloittaminen, uudenlainen toiminta-ajattelu, taidemuseon Wähjärvi-kokoelmaan keskittyminen ja tämän kokoelman erityisyyden ja tunnettavuuden vahvistaminen sekä markkinoinnin kehittäminen. Lisäksi Riihimäen taidemuseo huomioi kaikessa toiminnassaan ja kehittämisessään Riihimäen kaupungin strategian.

Vuonna 2019 Riihimäen taidemuseon näyttelyt, kokoelma- ja yleisötyö sekä muu toiminta toteutettiin suunnitelmien mukaisesti. Vuotta 2019 leimasi vahvasti käynnissä olevat muutokset niin Riihimäen kaupungin sisällä kuin museoiden toimintaa sääntelevät yleiset, valtakunnalliset ja lakimuutoksiin pohjautuvat muutokset. Keskeisin muutos oli 1.1.2020 voimaan astunut uudistettu Museolaki (314/2019) sekä tähän liittyvä valtiosuusuudistus. Kaikki museot joutuivat hakemaan uudelleen valtiosuuden piiriin. Riihimäen taidemuseo haki uudelleen valtiosuuden piiriin yhdessä Riihimäen kaupunginmuseon kanssa. Riihimäen taidemuseon ja Riihimäen kaupunginmuseon muodostama yhteinen yksikkö Riihimäen kaupungin museot hyväksyttiin valtiosuuden piiriin. Seuraavan kerran valtiosuuden piiriin voi hakea vuonna 2024.

Riihimäen kaupungin muutoksista keskeisimmin vaikuttivat vuonna 2019 kaupungin strategiaan suuntaviivoihin liittyvät uudistukset ja muutokset. Keskeisin taidemuseon toimintaan liittyvä muutos oli organisaatiomuutos. Riihimäen kaupungin museot -yksikkö kuului osana Riihimäen kaupungin kulttuurin ja hyvinvoinnin vastuualueeseen 31.7.2019 saakka. Organisaatiomuutoksen myötä muodostettiin elinvoimapalvelut, joka aloitti toimintansa 1.8.2019 elinvoimajohtaja Mika Herpiön johdolla. Hän toimii myös elinvoimapalveluihin kuuluvan museopalvelujen päällikkönä. Tässä yhteydessä Elinvoiman toimialueen delegointisääntö tarkastettiin.

Riihimäen kaupungin museot -yksikön päällikkönä toimi vuonna 2019 johtava intendentti Helena Lindstén. Yksikköön kuului yhteensä 7 työntekijää, joista Riihimäen taidemuseon henkilökuntaan kuului 5 vakituista työntekijää ja kaupunginmuseon henkilökuntaan 2 vakituista työntekijää.

Erilaisia museoselvityksiä jatkettiin edellisten vuosien tapaan myös vuonna 2019, jolloin painopisteenä oli mm. erilaisten tilaselvitysten edistäminen.

Vuonna 2019 Riihimäen taidemuseo keskittyi vahvasti kokoelmatyöhön. Merkittävä kokoelmatoimintaan liittyvä työ vuonna 2019 oli Tatjana ja Pentti Wähjärven kokoelman inventointi ja arvoluokitus, jotka kummatkin saatiin päätökseen samana vuonna. Myös taidemuseon kokoelmapolitiikka päivitettiin vastaamaan nykyisiä tarpeita. Kokoelman konservointia saatiin edistettyä Riihimäen Taidemuseon Ystävät ry:n tuella. Kokoelman tutkimus eteni niin näyttelyyn liittyvien teosten osalta kuin Riihimäen taidemuseon Wähjärvi-kokoelman

ja kokoelman lahjoittajan osalta. Keskeisimpiin kokoelman tutkimuksiin vuonna 2019 kuului Wähjärvi-kokoelman egyptiläisen esineistön tutkimus, joka mahdollistui Suomen Egyptologisen Seuran ja FT Erja Salmenkiven johdolla.

Uusia näyttelyitä vuonna 2019 järjestettiin tavoitteiden mukaisesti kolme, ja ne toteutettiin asetettujen päämäärien sekä Riihimäen taidemuseon näyttelylinjausten mukaisesti painottuen niin kokoelman kuin paikallisen ja valtakunnallisesti merkittävän taiteen esittelyyn. Uusia näyttelyitä olivat *Hiertäen hangaten – Suomen Puupiirtäjien seura* (11.5.–22.9.2019), *Boheemielämää – Teoksia Riihimäen taidemuseon kokoelmista* (11.5.2019–26.1.2020) sekä *All These Silent Years – Vilja Tamminen valokuvia* (12.10.2019–26.1.2020). Edelliseltä vuodelta jatkui näyttely *Omat huoneet – Ulla Bomanson, Tuula Kauppi ja Maija Vainonen* (7.4.2019 saakka).

Riihimäen taidemuseon kokoelmien keskeisimmät teokset ja kokonaisuudet olivat vahvasti esillä vuonna 2019 niin kokoelmanäyttelyissä kuin muussakin toiminnassa. Taidemuseon kokoelmat olivat omien näyttelyiden ohella esillä myös teoslainojen kautta muissa taidemuseoissa kotimaassa ja ulkomailla. Taidemuseosta lainattiin teoksia muiden taidemuseoiden näyttelyihin sekä teoskuvia tutkimuksiin ym. julkaisuihin. Medianäkyvyys oli hyvää ja taidemuseo oli esillä valtakunnallisesti sanomalehdissä, aikakauslehdissä, tv-uutisissa sekä sosiaalisessa mediassa. Valtakunnalliseksi uutiseksi nousi esim. Riihimäen taidemuseon Helene Schjerfbeckin teoksen laina Lontooseen (Royal Academy of Arts) ja kiinnostus taidemuseon egyptiläiseen esineistöön heräsi entisestään valtakunnallisen uutisoinnin myötä. Mielenkiinto Wähjärvi-kokoelman teoksiin nousi myös muiden teosnostojen kautta. Markkinointia ja mainostamista sekä somen (Facebook, Twitter, Instagram) kautta tehtävää markkinointia tehostettiin entisestään.

Vuonna 2019 kävijöitä oli 9855, joista maksaneita 3498. Vuonna 2019 keskityttiin kokoelma-työhön ja kokoelman inventointiin, mikä heijastui näyttelytoimintaan ja yleisötyöhön ja näin ollen myös kävijämääriin. Vuonna 2019 kävijöitä oli vähemmän kuin vuonna 2018. Asiakasmäärät ovat kuitenkin nousseet tasaisesti v. 2013 alkaen, sillä mm. näyttely- ja toimintakonseptia on hiottu, yleisötyöhön panostettu ja markkinointia kehitetty jo aiempina vuosina budjettimäärärahojen pienenemisestä huolimatta.

Museonkortin valtakunnallinen menestys näkyi myös Riihimäen taidemuseossa: maksaneista kävijöistä huomattavan suuri määrä oli museokorttikävijöitä. Kävijämääriltään vilkkaimpia olivat kesäkuukaudet sekä näyttelyiden avajaiskuukaudet. Toukokuussa, jolloin taidemuseossa avautui näyttely *Hiertäen ja Hangaten – Suomen puupiirtäjien seura* sekä kokoelma-näyttely *Boheemielämää – Teoksia Riihimäen taidemuseon kokoelmista* sekä vietettiin perinteistä *Museoiden yö* -tapahtumaa, kävijöitä oli eniten vuositasolla.

Kävijät saapuivat taidemuseoon vuonna 2019 edellisvuosien tapaan Riihimäeltä, lähikaupungeista (mm. Hämeenlinna ja Hyvinkää), pääkaupunkiseudulta (mm. Helsinki, Espoo ja Vantaa) ja suurimmista kaupungeista (mm. Tampere ja Turku) sekä jonkun verran ulkomailta. Erityisesti vuonna 2019 kävijöitä oli Helsingistä ja Hyvinkäältä riihimäkeläisten kävijöiden lisäksi.

Taidemuseon yleisötyössä (oheistapahtumat ja taidekasvatus) keskeistä oli kuntalaisille, koululaisille, päiväkotilapsille ja ikä-ihmisille järjestetty monipuolinen taidekasvatustoiminta ja muu toiminta. Oheistapahtumia näyttelyihin liittyen mm. konsertteja, luentoja, opastuksia, taiteilijatapaamisia, teemapäiviä, teatteriesityksiä työpajoja sekä lisäksi suuria yleisötapahtumia kuten Taiteiden yö ja Museoiden yö järjestettiin runsaasti. Taidemuseon itse järjestämiä tapahtumia oli vuonna 2019 27 kpl, joihin osallistui 2331 kävijää. Vuonna 2019 toteutettuihin taidemuseon ja muiden yhteistyössä järjestettyihin tapahtumiin osallistui kokonaiskävijämäärästä 35 %.



Yleisötyössä kuten muussakin taidemuseon toiminnassa vuonna 2019 sekä tulevan toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä huomioitiin kävijäkunnan (väestön) ikärakenne ja sen muutokset, saavutettavuus, osallistava ja kuntalaiset huomioonottava toiminta sekä kysyntään vastaava uudenlainen, museotrendit huomioiva toiminta ja palvelut. Riihimäen taidemuseo panosti erityisesti lapsiin ja ikäihmisiin. Myös muut erityisryhmät huomioitiin toiminnassa.

Kävijöitä palveli edelleen v. 2019 myös Museokauppa Helene, jonka kehittämistä jatkettiin. Riihimäen taidemuseon tilojen käyttöä tehostettiin vuonna 2019 (tilavuokraus ja kerhotoiminta) ja muuta palvelutoimintaa kehitettiin jonkin verran. Yhteistyö n. 200 jäsentä käsittävän Riihimäen taidemuseon ystävähdistyksen kanssa jatkui tiiviinä, kuten yhteistyö muidenkin toimialueiden ja toimijatahojen kanssa. Riihimäen taidemuseon tärkeänä yhteistyökumppanina jatkoi taidemuseon monivuotinen tukija OP Etelä-Häme.

Riihimäen taidemuseo oli avoinna vuonna 2019 kuutena päivänä viikossa (ti-to klo 11–18 ja pe-su 11–17, muina aikoina sopimuksen mukaan) muutamia näyttelyiden ripustamisista johtuvia sulkuaikoja lukuun ottamatta. Taidemuseon pääsymaksut vuonna 2019 olivat 5 €/2,50. Päätös (KH/1438/2019) seuraavan vuoden pääsymaksujen korotuksesta sekä ilmaispäivän siirtämisestä tehtiin kuitenkin vuoden 2019 puolella. Vuonna 2019 taidemuseoon oli vapaa pääsy perjantaisin klo 14 alkaen.

Jalmari Ruokokoski, Onni Muusari, 1915. Riihimäen taidemuseo, Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelma.



Birger Carlstedt, Soittava nainen, 1950. Riihimäen taidemuseo, Tatjana Pentti Wähäjärven kokoelma.



# RIIHIMÄEN TAIDEMUSEON TOIMINNAN STRATEGISET PAINOPISTEET

Riihimäen taidemuseon toimintaa ohjaavat monet tekijät ja lait, kuten esim. Riihimäen taidemuseon kokoelmapolitiikka, Museolaki (314/2019), Opetus- ja kulttuuriministeriön museopoliittinen ohjelma 2030 sekä Riihimäen kaupungin strategia. Tämän lisäksi taidemuseon toimintaa selkeyttää Riihimäen taidemuseon strategiset painopisteet.

Riihimäen taidemuseon strategiset painopisteet vuonna 2019:

**ARVOKAS KOKOELMA.** Kaiken toiminnan keskiössä on taidemuseon Tatjana ja Pentti Wähäjärven lahjoituskokoelma, erityisesti sen teosten esittely ja tutkiminen sekä tämän kokoelman tunnettavuuden lisääminen ja hyödyntäminen osana yleisötyötä. Kokoelmatyöhön kuuluu Wähjärvi-kokoelman hoito, valvonta ja säilytysolosuhteista huolehtiminen, kokoelma- ja näyttelyiden toteuttaminen, kokoelman tutkiminen ja teosten lainaus ulkomaisiin ja kotimaisiin taidenäyttelyihin sekä valokuvainaus- ja julkaisu- ja julkaisutoiminta. Keskeistä on digitaalisuus ja kokoelman saavutettavuus verkossa.

**TAIDEMUSEON JA WÄHÄJÄRVI-KOKOELMAN TUNNETTAVUUS.** Kansallisesti merkittävän Wähjärvi-kokoelman esiintuominen ja markkinointi, kokoelman tunnettavuuden nostaminen ja erityisyyden esille tuominen. Keskeistä on taidemuseon ja Wähjärvi-kokoelman profiloitumisen vahvistaminen ja konseptin kehittäminen. Wähjärvi-kokoelma ja Riihimäen taidemuseo osana Riihimäen positiivista kaupunki-imagoa sekä yksi alueen vetovoimatekijöistä.

**KÄRJESSÄ WÄHÄJÄRVI-KOKOELMAN TUTKIMUSTYÖ.** Kokoelman tutkimiseen kuuluu erityisesti Tatjana ja Pentti Wähäjärven lahjoituskokoelman teosten monipuolinen tutkiminen sekä Wähjärvi-kokoelman lahjoittajan, taidekaupan ja -keräilyn tutkiminen. Riihimäen taidemuseon kokoelmien vahvuus Suomen taidemuseokentällä on edelleen 1900-luvun alun suomalaisessa kuvataiteessa. Valtakunnallisesti merkittävässä yli 2100 teoksen kokoelmassa ovat edustettuina Helene Schjerfbeckin, Tyko Sallisen, Jalmari Ruokokosken, Eero Nelimarkan, Mikko Oinosen, Ellen Thesleffin ja Hugo Backmanssonin taide: kymmeniä teoksia kultakin. Lisäksi kokoelmassa on kokonaisuudet mm. aasialaista antiikkiesineistöä ja venäläisiä ikoneja 1800-luvulta.

**KIINNOSTAVAT, LAADUKKAAT NÄYTTELYT.** Taidemuseon kokoelmista, erityisesti Wähjärvi-kokoelman teoksista koostettujen ja alueen kuvataiteilijoiden näyttelyiden tuottaminen sekä valtakunnallisesti kiinnostavien, taidehistoriallisesti perusteltujen ja laadukkaiden näyttelyiden toteuttaminen. Yhteistyö mm. paikallisten taiteilijoiden sekä muiden taidemuseoiden kanssa.

**TULEVAISUUDEN KÄVIJÄT.** Taidekasvatus ja museopedagogiikka: kohderyhmänä erityisesti lapset. Kuvataidenäyttelyiden ”elävöittäminen” päiväkotijäsen- ja koululaisryhmille suunnattujen työpajojen, opastusten ja eri ryhmille tuotettujen tapahtumien muodossa.

**TAITEESTA HENKISTÄ HYVINVOINTIA.** Kohderyhmänä erityisesti ikäihmiset ja erityisryhmät. Ikäihmisille tarjotaan henkistä hyvinvointia ja vireyttä ylläpitävää, kohdennettua oheistoimintaa ja erityisryhmille on tarjolla esim. kuvailutulkkausta. Väestörakenteen kehitys huomioidaan toiminnassa.

**AKTIIVINEN TAIDEMUSEO.** Yleisötyö ja taidemuseon oheistapahtumat ja muu oheistoiminta: Taidemuseon näyttelyihin ja kokoelmaan liittyvät oheistapahtumat sekä vuosittain

toistuvat yhteistyössä toteutetut tapahtumat esim. Museoiden yö sekä muu yleisölle suunnattu toiminta: opastukset, luennot, taiteilijatapaamiset, työpajat ym. toiminta. Muut museopalvelut: asiantuntijapalveluiden, museokaupan ja palvelupakettien kehittäminen, tilavuokraus ja tilankäytön tehostaminen ja sähköisten palvelujen kehittäminen.

**OSALLISUUS, YHTEISÖLLISYYS JA SAAVUTETTAVUUS.** Kävijöiden, asiakkaiden ja asukkaiden osallistaminen ja aktivoiminen. Näyttelyissä ja yleisötyössä vuorovaikutuksen ja osallisuuden huomioiminen. Digitaalisten ratkaisujen (ja robotiikan) hyödyntäminen osallisuuden ja saavutettavuuden lisäämiseksi. Taidemuseo kaupunkilaisten saavutettavana kohtauspaikkana hyvien kulkuyhteyksien äärellä. Perjantai-iltapäivän vapaapääsy lisää saavutettavuutta. Kulttuuri-, kuvataide- ja museoyhteistyö paikallisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa: yhteiset hankkeet ja projektit, synergia.

**TULEVAISUUDEN TAIDEMUSEO JA PROFILOITUMINEN.** Kehitys ja visiot tulevaisuuden uudenlaisesta taidemuseosta. Taidemuseossa käynnistetyn profiloitumis- ja kehitystyön seurauksena Riihimäen taidemuseo tulee erottumaan selkeämmin muista Suomen taidemuseoista. Huomioidaan Riihimäen kaupungin strategia myös robotiikan ja digitalisaation osalta. Vahvistetaan uudenlaista markkinointia ja sosiaalisen median ja verkon käyttöä.

**KIINNITTYMINEN RIIHIMÄEN KAUPUNGIN STRATEGISIIN PÄÄMÄÄRIIN.** Riihimäen taidemuseo huomioi toiminnassaan Riihimäen kaupungin strategian ja suunnittelee toimintaansa sen mukaisesti. Taidemuseossa toiminta toteutetaan kaupungin arvojen rohkeuden, ripeyden ja reiluuden mukaisesti. Riihimäen kaupungin strategia huomioidaan kaikessa toiminnassa, suunnittelussa ja kehittämisessä. Taidemuseon toimintaan sopii hyvin kaupungin slogan ”Tulevaisuus syntyy kohtaamisista”. Riihimäen kaupungin strategisina kärkinä toimii: **#Uusi Riksu, #Rakas Riksu, #Robo Riksu ja #Ripeä Riksu.**

#### **#Uusi Riksu: Asemanseutu, elinympäristö, elinvoima,**

**Suomen kasvukäytävä.** Aseman seutu ja sen kehittäminen liittyvät taidemuseoon nykyisen sijaintinsa osalta. Riihimäen taidemuseo sijaitsee nykyisellään vain noin 800 m päässä Riihimäen asemasta. Kohtalainen osa taidemuseoon tulevista vierailijoista saapuu Riihimäelle junalla. Riihimäen taidemuseon asiakaskunta koostuu riihimäkeläisten lisäksi lähialueilta ja radanvarren kaupungeista sekä kauempaa kotimaasta ja jonkin verran ulkomailta tulevista matkailijoista. Houkuttelemalla kävijöitä museoon, sen näyttelyihin ja tapahtumiin, positiivisella mainonnalla, markkinoinnilla sekä viestinnällä taidemuseo osallistuu kaupungin elinvoiman, pito- ja veto voiman sekä matkailun edistämiseen ja kaupungin positiivisen imagon ja näkyvyyden lisäämiseen.

Taidemuseossa on tavoitteena valtakunnallisen näkyvyyden lisääminen markkinoinnin (mm. taidemuseon Wähäjärvi-kokoelman ja näyttelytoiminnan) avulla. Museoiden kokoelmat ovat esillä mediassa sekä näyttelylajinojen kautta kotimaisissa ja toisinaan myös ulkomaisissa taidemuseoiden näyttelyissä ja julkaisuissa. Museoiden merkitys asukkaiden arkipäivässä ja kaupungin positiivisen näkyvyyden osalta kasvaa koko ajan. Vuonna

2019 taidemuseo oli hyvin esillä valtakunnallisesti ja toi näin myös positiivista näkyvyyttä Riihimäen kaupungille.

**#Rakas Riksu: Hyvinvointi ja elämä, yhteisöllisyys, osallisuus.** Riihimäen taidemuseo tarjoaa näyttelyitä, tapahtumia, työpajatoimintaa ja muuta yleisötyötä kaikenikäisille kävijöille. Riihimäkeläiset koululaiset ja päiväkotilapset ovat aktiivinen kävijäryhmä, mutta myös ikäihmiset on huomioitu vahvasti toiminnassa ja yleisötyössä. Eläkeläiset ja lapset ovat varsin suuri kävijäryhmä. Monipuolisella yleisötyöllään taidemuseo osallistuu hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta luovan strategisen päämäärän toteuttamiseen. Taidemuseo myös vuokraa/ tarjoaa tilojaan paikallisille yhteistyötahoille sekä toteuttaa laaja-alaista yhteistyötä Riihimäen muiden toimijoiden kanssa. Taidemuseo kuuluu vireään kulttuurikaupungin toimijoihin ja viihtyvyyden ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäjiin. Taidemuseo tarjoaa osaltaan mielekästä ja virikkeellistä toimintaa kaikenikäisille. Taidemuseo järjesti vuonna 2019 paljon osallistavaa ja yhteisöllistä toimintaa kuntalaisille.

**#Robo Riksu: Robotiikka, koulutus ja osaaminen.** Robotiikka on ollut taidemuseon suunnitelmissa jo jonkin aikaa, mutta suunnitelmat eivät ole edenneet vielä toteutustasolle. Robotiikka ja erilaiset digitaaliset teokset ja ratkaisut ovat vahvasti osa nykytaidetta. Nykytaiteen näyttelyitä taidemuseossa on pidetty vuosittain. Toistaiseksi niihin on pääosin sisältynyt muunlaista mekaniikkaa.

**#Ripeä Riksu: Toimintatapojen virtaviivaistaminen ja modernisointi, digitalisaatio.** Taidemuseossa on viime vuosina pyritty kehittämään uusia, tehokkaita toimintatapoja ja uusia menetelmiä, joihin digitalisaatio kuuluu keskeisesti. Tämä liittyy suoraan asiakaspalveluun (lipunmyynti esim. museokorttien käyttöönotto ja suunnitelmat museokaupan verkkokaupan toteuttamisesta) sekä museoiden muuhun toimintaan ja palveluihin. Myös erilaisia digitaalisia välineitä ja esittelytapoja on käytetty näyttelyissä ja kokoelmaa on esitelty verkossa. Keskeisin edelleen kehitettävä alue liittyy kokoelmien digitaaliseen saavutettavuuteen. Taidemuseon Wähjärvi-kokoelmien inventointi ja teostietojen tarkistus sähköisessä kokoelmahallintajärjestelmässä Muusassa saatiin päätökseen vuonna 2019 ja kokoelmien esittelyä verkossa lisättiin. Myöhemmin kokoelman digitaalista saavutettavuutta on tarkoitus lisätä erilaisten verkkoesittelyjen ja -julkaisujen muodossa. Arkipäivän työympäristössä tämä strategian osa näkyy monien uusien sähköisten toimintojen käyttöönotossa, verkkokoulutuksissa ja -kokouksissa sekä etätyökäytännöissä.



# RIIHIMÄEN TAIDEMUSEO JA SEN KOKOELMAT

## Wähäjärvi-kokoelma

Riihimäen taidemuseon Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelma on yksi merkittävistä suomalaisten taidemuseoiden taidekokoelmista. Riihimäen kaupunginvaltuusto päätti vastaanottaa tämän kokoelmalahjoituksen vuonna 1993 ja Riihimäen taidemuseo perustettiin tämän kokoelman ympärille hallinnoimaan, hoitamaan, esittelemään ja tutkimaan vuonna 1994. Lahjoituskokoelma sisältää lähes 2200 objektiä: taidetta ja antiikkia. Lahjoituksensa Pentti Wähäjärvi teki vaihteittain, niin että viimeisimmät lahjoituksensa hän teki vuonna 1999 siinä vaiheessa kun taidemuseo oli jo toiminut itsenäisenä museona muutamia vuosia.

Kokoelmaan kuuluu suomalaista ja eurooppalaista kuvataidetta: mm. maalauksia, veistoksia ja grafiikkaa. Taidekokoelman runko koostuu pääasiassa 1900-luvun alun suomalaisesta taiteesta. Antiikkiesineitä on kaikkiaan noin 500, joista huomattava määrä on vuosisatoja vanhaa arvokasta aasialaista antiikkiesineistöä, pronssiesineistöä, venäläistä posliinia ja ikoneja 1700- ja 1800-luvuilta sekä pienempiä kokonaisuuksia, kuten egyptiläisten esineiden kokoelma ja ploomurahakokoelma.

Kokoelman keskeisempiä taiteilijanimiä ovat Helene Schjerfbeck, Ellen Thesleff, Tyko Sallinen, Jalmari Ruokokoski, Eero Nelimarkka, Marcus Collin, Juho Rissanen, Venny Soldan-Brofeldt, Lennart Segerstråle, Hugo Backmansson ja Wäinö Aaltonen. Eniten valtakunnallista huomiota on kerännyt taidemuseon arvokas yli 30 Helene Schjerfbeckin teoksen kokonaisuus. Kokoelmaan kuuluu myös esim. Akseli Gallen-Kallelan ja Pekka Halosen teoksia.

Tatjana ja Pentti Wähäjärven lahjoituskokoelman lahjakirjan (v. 1993) keskeisten kohtien mukaan "kokoelman kokonaisuuksia ei saa hajottaa", "teoksia on hoidettava siten, että ne pysyvät asianmukaisessa kunnossa" ja "teokset on tarkoitettu tarjottavaksi yleisön nähtäville". Myöhemmin tehdyn lisäasiakirjan mukaan kokoelman taideteoksia voidaan lainata myös muiden taidemuseoiden näyttelyihin.

Riihimäen taidemuseon Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelman teokset ovat kysytyjä lainoja muiden kotimaisten taidemuseoiden näyttelyihin. Kokoelman teoksia on ollut lainassa ulkomailla mm. Japanissa, Saksassa, Ranskassa, Englannissa, Hollannissa ja Tanskassa.

Kokoelman teoksia esitellään monissa kotimaisissa julkaisuissa. Myös Riihimäen taidemuseo julkaisee näyttelyluetteloita valikoiduista näyttelyistä, keskimäärin kerran kahdessa vuodessa.

Riihimäen taidemuseon kokoelmiin sisältyy myös Mirika ja Seppo Hilpon lahjoituskokoelma, jonka noin 100 teosta ovat pääosin maalauksia ja grafiikkaa 1960–1990-luvuilta. Lisäksi museon kokoelmiin kuuluu muita pienempiä taidelahjoituksia sekä taidemuseon omia taidehankintoja. Kaikkiaan taidemuseon kokoelmiin kuuluu teoksia yhteensä lähes 2 500 teosta.

# KOKOELMATYÖ

Taidemuseon keskeisiin tehtäviin kuuluu kokoelmatyö, kokoelman hoito ja tutkiminen. Vuonna 2019 Riihimäen taidemuseo panosti erityisesti kokoelmatyöhön. Kokoelmatyö sisälsi tutkimustyötä ja kokoelman taideteoksista huolehtimista, teosten konservointia, taide-teosvarastotiloista ja säilytysolosuhteista sekä pienemmistä korjauksista ja kehystystöistä huolehtimista. Keskeiseksi kokoelmatyöksi nousi vuonna 2019 kokoelman inventointi, arvoluokitus ja kokoelmapoliittisen ohjelman päivitys. Kokoelmatyöhön kuului myös teosten ja teoskuvien lainaamista muihin keskeisiin taidemuseoihin. Kokoelmien tutkimiseen sisältyi mm. teostutkimukset, provenienssitutkimukset ja esinetutkimukset. Lisäksi jatkettiin kokoelman päälahjoittajaan Pentti Wähäjärveen liittyvää laajempaa tutkimusta. Myös kokoelmaesineistöön liittyvien palvelupakettien kehittäelytyö jatkui vuonna 2019.

## Inventointi, arvoluokitus ja kokoelmapoliitiikan päivittäminen

Vuonna 2018 aloitettiin Riihimäen taidemuseossa Wähjärvi-kokoelman laajamittainen inventointi ja kokoelmatyö, jossa jokaisen teoksen kaikki oleelliset tiedot tarkastettiin ja täydennettiin, kartoitettiin mahdollisia konservointitarpeita sekä varmistettiin, että jokainen teos on valokuvattu ja paikkatiedot ovat oikein. Työ saatiin päätökseen vuonna 2019. Tässä yhteydessä laadittiin myös Wähjärvi-kokoelman arvoluokitus vuonna 2019. Arvoluokkia laadittiin kaikkiaan neljä. Myös Riihimäen taidemuseon kokoelmapoliittikka päivitettiin keväällä 2019 vastaamaan nykyisiä tarpeita. Kokoelmapoliitiikan päivittäminen liittyi osana valtionosuushakemuksen laatimiseen.

## Tutkimustyö

Kokoelmatutkimusta jatkettiin vuonna 2019 edellisvuosien tavoin. Kokoelmanäyttelyjen toteuttamisen ja teoslainatoiminnan yhteydessä tehtiin taidehistoriallista ja muuta pienimuotoista tutkimustyötä teosten proveniensseihin, ajoituksiin, aitouteen ja muuhun historiaan liittyen. Tutkimuksen keskiöön kuuluu erityisesti Tatjana ja Pentti Wähäjärven lahjoituskokoelma, sekä kokoelman lahjoittajan ja tältä osin myös taidekaupan ja -keräilyn tutkiminen. Vuonna 2018 aloitettua tietojenkeruuta jatkettiin Pentti Wähäjärven ja taidemuseon historian osalta. Tarkoituksena on toteuttaa laaja tutkimus kokoelmaan ja sen lahjoittajaan Pentti Wähäjärveen liittyen sekä julkaista uusi kokoelmaluettelo. Tulevaisuudessa Riihimäen taidemuseo tulee yhä vahvemmin profiloitumaan nimenomaan taide- ja antiikkikauppias ja keräilijä Pentti Wähäjärven ja hänen kansallisesti merkittävän kokoelmansa ympärille. Näin ollen myös Wähjärvi-kokoelman, taidekaupan ja -keräilyn tutkiminen nousee hiljalleen yhä tärkeämmäksi. Vuonna 2019 Riihimäen taidemuseon Wähjärvi-kokoelman keskeisimpiin tutkimuksiin kuuluivat kokoelman egyptiläiset esineet. Riihimäen taidemuseon Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelmaan kuuluu viisi egyptiläistä esinettä, joista kolme on puisia ja kaksi pronssisia esineitä. Esineistöä kävi läpi FT Erja Salmenkivi Suomen Egyptologisesta Seurasta. Esineistö esiteltiin tiedotustilaisuudessa 23.9.2019.

Lisäksi teologianopiskelija Mika Lampinen toteutti harjoitustyön Juho Rissanen teoksesta *Kastetilaisuus* (1926) syyskuussa 2019 (Juho Rissanen – Kastetilaisuus. Lyhyt selvitys kasteen historiasta, kirkkorakennuksesta ja kirkkotaiteesta, Helsingin yliopisto 2019). Sekä *Kastetilaisuus*-teos että egyptiläiset esineet suunniteltiin esitettävän vuonna 2020 avautuvassa *Taide ja henki –Pyhät kuvat, Teoksia Riihimäen taidemuseon kokoelmista* -näyttelyssä.

## Konservointi

Konservointi vuonna 2019 mahdollistui Riihimäen Taidemuseon Ystävät -yhdistyksen tuella. Taidemuseon Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelmaan kuuluva Tyko Sallisen teos *Kuoropoikia* (1922) konservointiin keväällä 2019. Teoksen konservoinnin toteutti konservaattori FT Nina Robbins ja teos asetettiin esille 11.5.2019 avautuneeseen *Boheemielämää – Teoksia Riihimäen taidemuseon kokoelmista* (11.5.2019–26.1.2020) -näyttelyyn. Vuonna 2019 käynnistettiin myös kahden muun Wähäjärvi-kokoelmaan kuuluvan teoksen konservointityö Riihimäen Taidemuseon Ystävät -yhdistyksen tuella. Teokset ovat Ferdinand von Wrightin teos *Merimiespoika* (1800-luvun puoliväli) ja Venny Soldan-Brofeldtin *Maisema* (1942).

Muut konservointitoimenpiteet vuonna 2019 olivat pienempiä korjauksia sekä uudelleenkehystyksiä mm. *Boheemielämää*-kokoelmanäyttelyyn liittyen.

## Teoslainat ja kuvalainat

Riihimäen taidemuseon kokoelman teoksia oli lainassa vuonna 2019 niin kotimaassa kuin ulkomailla. Riihimäen taidemuseon Wähäjärvi-kokoelmaan kuuluva Birger Carlstedtin teos lainattiin Amos Rexin näyttelyyn (11.10.2019–12.1.2020), Venny Soldan-Brofeldtin teos Didrichsenin taidemuseon näyttelyyn (13.9.2019–19.1.2020), Taru Mäntysen veistos Tampereen taidemuseoon (23.2.–19.5.2019) sekä Ellen Thesleffin teos *Maalaustaiteen muusa* (1946) HAM Helsingin taidemuseon näyttelyyn (26.4.2019–26.1.2020). Näyttelyn päättyttyä Thesleffin teos lainattiin myös Oulun taidemuseoon. Näiden lisäksi Helene Schjerfbeckin kaksipuolinen teos *Tehdastyöläisiä matkalla työhön* (1921–1922)/ *Keskeneräinen omakuva* (1921) lainattiin Lontooseen Royal Academy of Artsiin (17.7.–27.10.2019) sekä sen jälkeen Ateneumin taidemuseoon (20.7.2019–26.1.2020).

HAM Helsingin taidemuseo tiedusteli myös taidemuseon kokoelmiin kuuluvia Kullervo Koiiston teoksia, mutta niitä ei *Mieliala – Helsinki 1939–1945* -näyttelyyn lopulta lainattu. Teoslainoihin liittyi myös kuvalainapyyntöjä näyttelyluetteloita ja Ellen Thesleffin kohdalla tutkimusjulkaisua varten.

Riihimäen taidemuseo lainasi sen sijaan lukuisia teoksia *Hiertäen hangaten* -näyttelyyn sekä *All these Silent Years – Vilja Tammisen valokuvia* -näyttelyyn.

Riihimäen taidemuseosta tilattiin valokuvia kokoelman teoksista vuonna 2019 mm. seuraaviin julkaisuihin ja näyttelyihin: Helene Schjerfbeck: *Tehdastyöläisiä matkalla työhön* ja *Keskeneräinen omakuva*, Royal Academy of Arts (näyttelyluettelo), Ellen Thesleff, *Maalaustaiteen muusa*, Hanna-Reetta Schreckin kirjoittaman julkaisun *Minä maalaan kuin jumala*. *Ellen Thesleff, elämä ja taide* ruotsinnois sekä Venny Soldan-Brofeldt, *Omakuva*, Didrichsenin taidemuseo (näyttelyluettelo).

## Lahjoitukset

Vuonna 2019 Riihimäen taidemuseo sai lahjoituksena 60 grafiikan vedosta taiteilija Inari Krohnilta. Lahjoitetut teokset ovat vuosilta 1969–2019.

# NÄYTTELYT 2019

Riihimäen taidemuseossa esitellään taidemuseon konseptin mukaisesti kokoelmasta koottuja teemanäyttelyitä, Riihimäen alueen ammattitaiteilijoiden sekä valtakunnallisesti nimekkäiden taiteilijoiden yksityinäyttelyitä ja yhteisnäyttelyjä. Vuonna 2019 taidemuseossa avattiin kolme uutta näyttelyä: ryhmänäyttely *Hiertäen hangaten – Suomen Puupiirtäjien seura* (11.5.–22.9.2019), kokoelmanäyttely *Boheemielämää – Teoksia Riihimäen taidemuseon kokoelmista* (11.5.2019–26.1.2020) sekä seudulla asuvan ja työskentelevän valokuvataiteilijan Vilja Tammisen yksityinäyttely *All these Silent Years – Vilja Tammisen valokuvia* (12.10.2019–26.1.2020). Tämän lisäksi vuodelta 2018 jatkui riihimäkeläisten taiteilijoiden yhteisnäyttely *Omat huoneet – Ulla Bomanson, Tuula Kauppi ja Maija Vainonen* (17.11.2018–7.4.2019).

## Omat huoneet – Ulla Bomanson, Tuula Kauppi ja Maija Vainonen (17.11.2018–7.4.2019)

Näyttely rakentui kolmen Riihimäellä asuvan ja työskentelevän taiteilijan sekä kolmen erilaisen kuvataiteellisen näkemyksen ja toteutustavan pohjalle. Näyttelyssä kullakin taiteilijalla oli omat erilliset huoneensa, eräänlaiset rakennetut toisinnot tai tulkinnat heidän todellisista ateljeetiloistaan. Kolmen taiteilijan huoneet ja teokset rinnastuivat Riihimäen taidemuseon kokoelman teoksiin. Kokoelmasta esiteltiin muun muassa **Ahti Lavosen, Tuomas von Boehmin, Helge Dahlmanin, Per Steniuksen, Anitra Lucanderin, Unto Pusan, Elga Sesemannin, Alice Kairan, Arvid Bromsin** ja **Åke Mattaksen** teoksia. Näyttelyn oheisohjelmaan kuului mm. taiteilijataapaamisia ja opastuksia sekä Riihimäen Nuorisoteatterin esityksiä, jotka pohjautuivat Bomansonin, Kaupin ja Vainosen näyttelyosuuksiin ja teoksiin. Valtion taideteostoimikunta hankki näyttelystä Maija Vainosen teoksen *Ikkunalauta*, 2018. Hämeen Kulttuurirahasto myönsi apurahan Maija Vainoselle näyttelyn toteuttamiseen.

## Hiertäen hangaten – Suomen Puupiirtäjien Seura (11.5.–22.9.2019)

Vuonna 2014 Helsingissä perustetun Suomen Puupiirtäjien Seuran näyttelyssä oli esillä sata teosta yhteensä 53 taiteilijalta. Näyttely esitteli puupiirrosta hyvin monipuolisesti vanhemmasta tekniikasta uusimpiin puupiirrosteknikoihin. Seuran, jonka jäsenkunta koostuu pääasiassa ammattitaiteilijoista, tarkoituksena on mm. vahvistaa käsinpainetun puupiirroksen asemaa suomalaisessa taidemaailmassa. Seurassa on 68 jäsentä. Ennen Riihimäen taidemuseota seuran yhteisnäyttelyjä on aiemmin järjestetty mm. Helsingissä, Tampereella ja Kiotossa. Riihimäen taidemuseon näyttelyn ja siihen liittyvien oheisohjelmien ja työpajojen kautta tarkoituksena oli tuoda puupiirrosta tutummaksi myös suurelle yleisölle.

## Boheemielämää – Teoksia Riihimäen taidemuseon kokoelmista (11.5.2019–26.1.2020, jatkui 19.4.2020 saakka)

Näyttelyssä oli esillä suomalaisten taiteilijoiden teoksia 1900-luvun alusta Riihimäen taidemuseon kokoelmista. Nähtävillä oli 1900-luvun alussa opiskelleiden ja aktiivisesti taiteen kentällä toimineiden aikakauden keskeisimpien suomalaisten pääasiassa miestaiteilijoiden teoksia yhteensä yli 100 teosta noin 50 taiteilijalta. Teoksia oli esillä mm. seuraavilta taiteilijoilta: **Tyko Sallinen, Jalmary Ruokokoski, Marcus Collin, Alvar Cawén, Eero Nelimarkka, Mikko Carlstedt, Ragnar Ekelund, William Lönnberg** ja **Eemu Myntti**. Näyttelyn yhteydessä esille asetettiin myös Riihimäen Taidemuseon Ystävät ry:n kustantamana konservoitu Tyko Sallisen teos *Kuoropoikia* (1922). Näyttelyn oheisohjelmaan kuului mm. opastuksia ja luento.

## All these Silent Years - Vilja Tammisen valokuvia (12.10.2019–26.1.2020)

Pitkään Riihimäellä työskennelleen ja Lopella asuvan, erityisesti valokuvataiteilijana tunnetun Vilja Tammisen (s. 1972) yksityisnäyttelyssä oli esillä valokuvia useilta vuosilta sekä kaksi audio-visuaalista teosta, joihin Antti Ventola oli säveltänyt musiikin. Näyttelyn oheisohjelmiin kuului taiteilijataapaamisia ja opastuksia sekä konsertti (v. 2020 alussa). Vilja Tammiselle oli myönnetty Hämeen Kulttuurirahastosta apuraha taiteelliseen työskentelyyn näyttelyä varten.

Vuonna 2019 näyttelyiden yhteydessä oli esillä vaihtuva kokonaisuus mm. Helene Schjerfbeckin (1862–1946) ja muiden taiteilijoiden keskeisiä teoksia Riihimäen taidemuseon Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelmasta. Esillä oli myös mm. aasialaista antiikkiesineistöä sekä syksyllä 2019 egyptiläisiä esineitä.

## YLEISÖTYÖ

### Museopedagogiikka 2019

Vuonna 2019 Riihimäen taidemuseossa keskitettiin resursseja kokoelmatyöhön: kokoelman inventointiin, tutkimukseen, arvoluokitukseen sekä luettelointitietojen tarkistamiseen ja päivittämiseen. Koululaisille ja päiväkotikäisille suunnattua opastus- ja työpajatoimintaa toteutettiin tästä syystä aikaisempia vuosia vähemmän. Taidemuseossa kävi opastetuilla kierroksilla ja työpajoissa 974 koululaista ja 101 päiväkotikäistä lasta. Riihimäen taidemuseo on mukana Riihimäen kulttuurikasvatussuunnitelmassa Kulttuuripolussa. Suunnitelman mukaan kaikki riihimäkeläiset 1. luokkalaiset ja 6. luokkalaiset peruskoululaiset käyvät vierailulla taidemuseossa.

Aikuisille oli vuonna 2019 tarjolla mm. yleisöopastuksia ja työpajoja, taiteilijataapaamisia, asiantuntijaluentoja, työnäytöksiä ja asiantuntijaopastuksia (mm. *Pistäydy piirtämässä, Tunniassa taiteen tuntijaksi* ja *Taidestoori – tule kertomaan taulustasi*).

Myös ikäihmiset ja muut erityisryhmät huomioitiin taidemuseon toiminnassa. Vuonna 2019 jatkettiin Tiistain tarinatuokiot ikäihmisille -tilaisuuksia.

Erytisryhmät huomioitiin räätälöimällä opastuksia ja työpajoja osallistujille sopiviksi. Taidemuseo on esteetön ja helposti saavutettava.

Keväällä 2019 Riihimäen taidemuseossa toimi Riihimäen Kansalaisopiston *Taiteen äärellä* -kuvataidekurssi ohjaajanaan Rauni Koivisto sekä nuorille suunnattu muotoilukasvatustyöpaja- ja kerho, *MUTKU-studio*.

### Tapahtumat ja tilaisuudet

Riihimäen taidemuseossa järjestettiin vuonna 2019 edellisvuosien tapaan myös runsaasti erilaisia näyttelyihin liittyviä oheistapahtumia ja muita tapahtumia erilaisille ja eri-ikäisille kävijäryhmille. Osa tapahtumista järjestettiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Riihimäen taidemuseossa toteutettiin vuonna 2019 myös erilaisia juhla- ja yksityistilaisuuksia, konsertteja sekä Riihimäen kaupungin tilaisuuksia. Vuonna 2019 taidemuseossa järjestettiin mm. työpajoja, yleisöopastuksia, konsertteja, teatteriesityksiä ja luentoja. Osa tapahtumista oli tuttuja vuosittain toistuvia tapahtumia, osa aivan uusia tiiviisti esillä oleviin näyttelyihin ja taidemuseon kokoelmaan liittyviä tapahtumia.



## Riihimäen taidemuseon tapahtumia vuonna 2019

- 17.1. klo 17.30 Kurkista kulisseihiin. (Vain Riihimäen Taidemuseon Ystävät ry:n jäsenille).
- 19.1.2019 klo 15–17 Taiteilijatapaaminen – Maija Vainonen, Ulla Bomanson ja Tuula Kauppi paikalla.
- 27.1. klo 14–16 Pistäydy piirtämässä.
- 31.1. klo 17.30–18.30 Tunnissa taiteen tuntijaksi. Esittävästä abstraktiin.
- 12.2. klo 10–11.30 Tiistain Tarinatuokio ikäihmisille.
- 19.– pe 22.2. Koko perheen käsityöpäivät.
- 24.2. klo 14–16 Pistäydy piirtämässä.
- 1.3. klo 18 Riihimäen Nuorisoteatterin (RNT) esitys liittyen Omat huoneet -näyttelyyn.
- 6.3. klo 18 RNT:n esitys
- 9.3. klo 15 RNT:n esitys
- 13.3. klo 18 RNT:n esitys
- 16.3. klo 15 RNT:n esitys
- 21.3. klo 11–18 Pentin päivät.
- 24.3. klo 14–16 Pistäydy piirtämässä.
- 30.3. klo 15–17 T aiteilijatapaaminen. Maija Vainonen, Ulla Bomanson ja Tuula Kauppi paikalla.
- 2.4. klo 10.–11.30 Tiistain Tarinatuokio ikäihmisille.
- 6.4. klo 14 Taidestoori - Tule kertomaan taulustasi.
- 12.5. klo 11–17 Äitienpäivä taidemuseolla
- 18.5. klo 17–22 Museoiden yö. Monipuolista oheisohjelmaa.
- 7.6. klo 18 Riihimäen Kesäkonsertit: Leipzigistä Instanbulliin. Janne Rättyä, harmonikka.
- 10.7. Suomen kuvataiteen päivä: Jää hyvästi Helene -teatteriesitys.
- 23.8. Taiteiden yö. Monipuolista oheisohjelmaa.
- 3.9. klo 10–11.30 Tiistain tarinatuokio ikäihmisille.
- 8.9. Rakas Riksu -tapahtuma. Yleisöopastus Boheemielämää -näyttelyyn sekä omatoiminen työpaja.
- 11.9. Riihimäki-päivä.
- 15.9. Puupiirtäjien iltapäivä, vedostusnäytöksiä.
- 21.9. Konsertti. George Gershwinin impressionismia Ranskalaisittain Stephen Olivia piano ja Jean-Marc Foltz, klarinetti
- 12.10. Ystävien Ketju -Hyvätekeväisyyskonsertti.
- 20.10. klo 15 La vie de bohème. Luento FL Tuija Vertainen. Boheemielämää -näyttelyyn liittyen.
- 26.10. klo 16 Konsertti. Lauluyhtye Olennainen.
- 5.11. klo 10–11.30 Tiistain tarinatuokio ikäihmisille.
- 24.11. Taiteilijatapaaminen – Vilja Tamminen.
- 30.11. Konsertti. Iro Haarla trio.
- 1.12. klo 11–17 Joulunavaustapahtuma.

# YHTEISTYÖ JA TUKIJAT

Riihimäen taidemuseo teki runsaasti yhteistyötä muiden museoiden, kulttuuritoimijoiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa vuonna 2019. Osa tapahtumista, kuten Museoiden yö ja Taiteiden yö kokosivat yhteen monia eri toimijoita Riihimäellä. Yhteistyö muiden taidemuseoiden kanssa toteutui etenkin taideteoslainojen, kuvalainojen sekä erilaisten tutkimusprojektien puitteissa. Näyttelyjen ja kokoelman tutkimisen osalta keskeiset yhteistyökumppanit olivat vuonna 2019 Suomen Egyptologinen Seura sekä Suomen Puupiirtäjien Seura.

Yhteistyötä tehtiin vuonna 2019 muun muassa seuraavien Riihimäen seudun toimijoiden kanssa: Inner Wheel Riihimäki-Hausjärvi-klubi ry, Riihimäen Musiikkiopisto ja Kansalaisopisto, Riihimäen Kesäkonsertit, Riihimäen Kuvataiteilijat ry, Riihimäen kulttuuripalvelut, Riihimäen koulut ja päiväkodit, Riihimäen Nuorisoteatteri ja Taiteiden yö -tapahtuman osalta useita kymmeniä muita yhteistyökumppaneita. Keskeisimpiin yhteistyökumppaneihin vuonna 2019 kuului Riihimäen Taidemuseon Ystävät -yhdistys.

Vuonna 2016 perustetun Riihimäen Taidemuseon Ystävät ry:n kanssa taidemuseo teki tiivistä ja hyvin antoisaa yhteistyötä läpi koko vuoden 2019. Yhteistyö näkyi lukuisina tapahtumina ja tilaisuuksina taidemuseossa, retkinä sekä Riihimäen Taidemuseon Ystävät ry:n taloudellisena tukena Riihimäen taidemuseon teosten konservoinnissa. Vuonna 2019 puheenjohtajana toimi Ritva M. Koskimäki. Yhdistyksen kunniajäsenenä toimii Pentti ja Tatjana Wähäjärven tytär Eva Repo. Vuoden 2019 lopussa jäseniä oli noin 200.

Vuonna 2019 Riihimäen taidemuseo jatkoi yhteistyötä taidemuseon pitkäaikaisen tukijan OP Etelä-Hämeen kanssa.

Venny Soldan-Brofeldt, Omakuva, 1890. Riihimäen taidemuseo, Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelma.



Vilja Tamminen, Juhannus, 2016.



Anubis, muinaisegyptiläinen jumala, Egyptin myöhäiskausi, 747-332 eaa, Egypti. Riihimäen taidemuseo, Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelma.



# MEDIANÄKYVYYS

Riihimäen taidemuseon näyttelyt, tapahtumat ja kokoelmat olivat vuoden 2019 aikana näkyvästi esillä Riihimäen paikallismediassa, kuten Aamupostissa, Hämeen Sanomissa ja Aamuposti Viikossa. Lisäksi Riihimäen taidemuseon näyttelyistä ja kokoelmista kirjoitettiin aikakauslehdissä kuten Suomen kuvalehdessä, Taide-lehdessä, Antiikki ja taide -lehdessä sekä Eeva-lehdessä. Yhteensä taidemuseosta kirjoitettiin erilaisissa lehdissä vuoden 2019 aikana yli 100 kertaa.

Lehtiartikkeleiden lisäksi taidemuseosta tehtiin juttuja Radio Yle Hämeenlinnaan sekä TV:n Hämeen Alueuutisiin. Erityisesti Riihimäen taidemuseon kokoelmiin kuuluvan Helene Schjerfbeckin teoksen laina Lontooseen sekä taidemuseon kokoelmien egyptiläinen esineistö uutisoitiin näkyvästi valtakunnallisessakin mediassa. Myös Riihimäen Taidemuseon Ystävät ry oli vuoden 2019 aikana hyvin näkyvissä erilaisissa medioissa.

Riihimäen taidemuseo toimii aktiivisesti myös sosiaalisessa mediassa: Facebookissa, Instagramissa ja Twitterissä.

## Taidemuseon julkaisut

Riihimäen taidemuseo julkaisee näyttelyluetteloita tai näyttelyihin liittyviä tutkimuksia tai kirjoja resursseista ja vuosittaisista budjettimäärärahoista riippuen. Vuonna 2019 taidemuseo ei julkaissut näyttelyluetteloita tai muita julkaisuja. Taidemuseo on aloittanut kuitenkin valmistelut uuden kokoelmaluettelon toteuttamiseksi.

Riihimäen taidemuseon teoksia esiteltiin muiden museoiden näyttelyluetteloissa, mm. Royal Academy of Arts (London) -museon näyttelyluettelossa sekä tutkimusjulkaisuissa mm. Hanna-Reetta Schreckin teoksessa *Minä maalaan kuin jumala. Ellen Thesleff, elämä ja taide.* (Teos, 2017). Lisäksi Riihimäen taidemuseon kokoelmiin kuuluva Taru Mäntysen teos oli näkyvästi esillä Tampereen taidemuseon näyttelyn tiedotuksessa, mm. näyttelyn avajaiskutsukortissa.

Ellen Thesleff, Maalaustaiteen Muusa, 1945.  
Riihimäen taidemuseo, Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelma



Tyko Sallinen, Kuoropoikia, 1922. Riihimäen taidemuseo, Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelma.



# HENKILÖKUNTA

Riihimäen taidemuseon vakituisen henkilökunnan osalta ei vuonna 2019 tapahtunut muutoksia. Riihimäen taidemuseo ja Riihimäen kaupunginmuseo muodostavat Riihimäen kaupungin museot -yksikön, jonka päällikkönä toimii johtava intendentti Helena Lindstén. Yksikköön kuului vuonna 2019 yhteensä 7 työntekijää: Riihimäen taidemuseon henkilökuntaan kuului 5 vakituista työntekijää ja Riihimäen kaupunginmuseon henkilökuntaan kuului 2 vakituista työntekijää.

## Riihimäen taidemuseon vakituinen henkilökunta:

**Katja Vuorinen-Parm**, intendentti

taidemuseon toiminnan suunnittelu ja toteutus, kokoelmat ja näyttelyt

**Tanja Pääskynen**, amanuenssi

kokoelmat, näyttelyt, opastukset, museopedagogiikka

**Jenni-Maaria Pekonen**, museoassistentti

asiakaspalvelu, tiedotus, markkinointi, museokauppa

**Anitta Härkönen**, asiakaspalveluhenkilö

asiakaspalvelu, toimistotehtävät, museokauppa

**Merja Lilius** (osa-aikaeläkkeellä), virastomestari

asiakaspalvelu, kiinteistö, turvallisuus, ympäristö, museokauppa

Tämän lisäksi Riihimäen taidemuseossa työskenteli vuonna 2019 myös tilapäistä henkilökuntaa ja harjoittelijoita: Yksi museomestari, kolme järjestelyapulaista sekä yksi harjoittelija. Lisäksi yksi museomestari avusti Vilja Tammisen näyttelyn ripustamisessa.

# KIINTEISTÖ

Riihimäen taidemuseo sijaitsee Marjatta ja Martti Jaatisen suunnittelemassa virastotalossa. Riihimäen taidemuseo (1489 m<sup>2</sup>) koostuu yleisötiloista (varsinaiset näyttelytilat ja muut yleisötilat kuten museokauppa ja työpajatila), henkilökunnan tiloista sekä varastotiloista. Näyttelytilat toimivat näyttelykäytön lisäksi myös tapahtuma-, konsertti- ja juhlatiloina. Henkilökunnan tilojen yhteydessä on myös jonkin verran mm. kirjasto- ja arkistotiloja. Tämän lisäksi on taideteosvarastotiloja. Taidemuseon tilat täyttävät taiteen esittelyn ja varastoinnin erityisvaatimukset ja taidemuseossa huomioidaan taideteosten lämpötila-, kosteus- ja valaistusvoimakkuussuosituksia, paloturvallisuus, muu turvallisuus sekä esteettömyys.

Suurimpia remontteja tai investointeja ei vuonna 2019 tehty. Keskeisin investointi, joka tulisi taidemuseon tiloissa kuitenkin toteuttaa on näyttelytilojen valaisinremontti, jossa halogeenivalaisimet vaihdettaisiin led-valaisimiin. Taidemuseossa on edelleen vanhat halogeenivalaisimet, jotka mm. turvallisuuden, taloudellisuuden, ekologisuuden sekä taiteen esittelyn näkökulmasta olisi tärkeä vaihtaa ajanmukaisiin led-valaisimiin.

Kiinteistön huoltoon liittyviin toimenpiteisiin vuonna 2019 kuului erilaisia pienempiä ilmastointitöitä, ilmankostutinlaitteen huoltoa sekä pienempiä yksittäisiä korjauksia mm. sisätuloaulan valaistukseen liittyen.

## Museokauppa ja muu palvelu

Riihimäen taidemuseossa museokävijöitä palvelee Museokauppa Helene, jossa on myynnissä kuhunkin näyttelyyn liittyviä tuotteita sekä taidemuseon tuottamia ja julkaisemia näyttelyluetteloita, kirjoja ja museon omista kokoelmateoksista tuotteistettuja myyntiartikkeleita, kuten taidetarjottimia, kasseja, magneetteja ja taskupeilejä. Lisäksi myynnissä on lahjatavaroita ja sisustustuotteita sekä erityisesti paikallisten taiteilijoiden ja käsityöläisten tuotteita. Erityisesti museokauppa tunnetaan suhteellisen laajasta eri valmistajien uniikkikoruvalikoimastaan.

Museokaupan kehittäminen ja mahdollisen verkkokaupan toteuttaminen kuuluu taidemuseon tuleviin kehittämishankkeisiin.

Riihimäen taidemuseon toisessa kerroksessa on lapsille ja muille kävijöille tarkoitettu oma työpajahuone, jossa voi tehdä omatoimisesti pieniä taide- ja askartelutehtäviä. Työpajahuoneeseen voi tulla työskentelemään museon aukioloaikoina pääsylipun hinnalla.

Taidemuseon tulevaisuuden kehittämiskokonaisuuksiin kuuluu myös palveluiden laajentaminen ja kehittäminen: mm. palvelupakettien määrän kasvattaminen muiden palvelujen lisäksi (esim. asiantuntija- ja opastuspalvelut), taidemuseon tilojen käytön ja tilavuokrauksen tehostaminen ja sähköisten palvelujen kehittäminen.

Vuonna 2019 Riihimäen taidemuseon tiloja vuokrattiin edelleen juhla- ja kokouskäyttöön ja muiden tilaisuuksien pitämistä varten. Tiloja käytettiin myös kerhotoimintaan (MUTKU-studio) sekä Kansalaisopiston kurssitoimintaan. Asiantuntijapalvelut vuonna 2019 liittyivät niin taidemuseon antamiin yksittäisiin asiantuntijapalveluihin yksityishenkilöille (yksityisomistuksessa olevat taideteokset) kuin taidemuseon henkilökunnan osallistumiseen kaupungin taideteoshankintatyöryhmään (Uramon koulun taideteos sekä Kulmalan puistokadun ja Eteläisen viertotien kiertoliittymän taideteos).

## Turvallisuus ja ympäristö

Turvallisuus- ja ympäristöasioiden osalta ei vuonna 2019 toiminnassa tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisvuoteen nähden.